

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

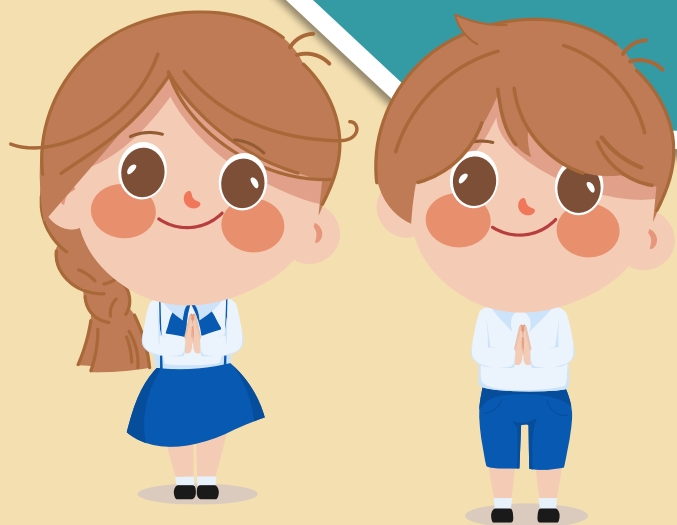
เรื่อง รังสรรค์คำประพันธ์ (๑)

ครูผู้สอน ครูมานิตา สาเหล็ก

ครูพรเทพ ปานยิ้ม

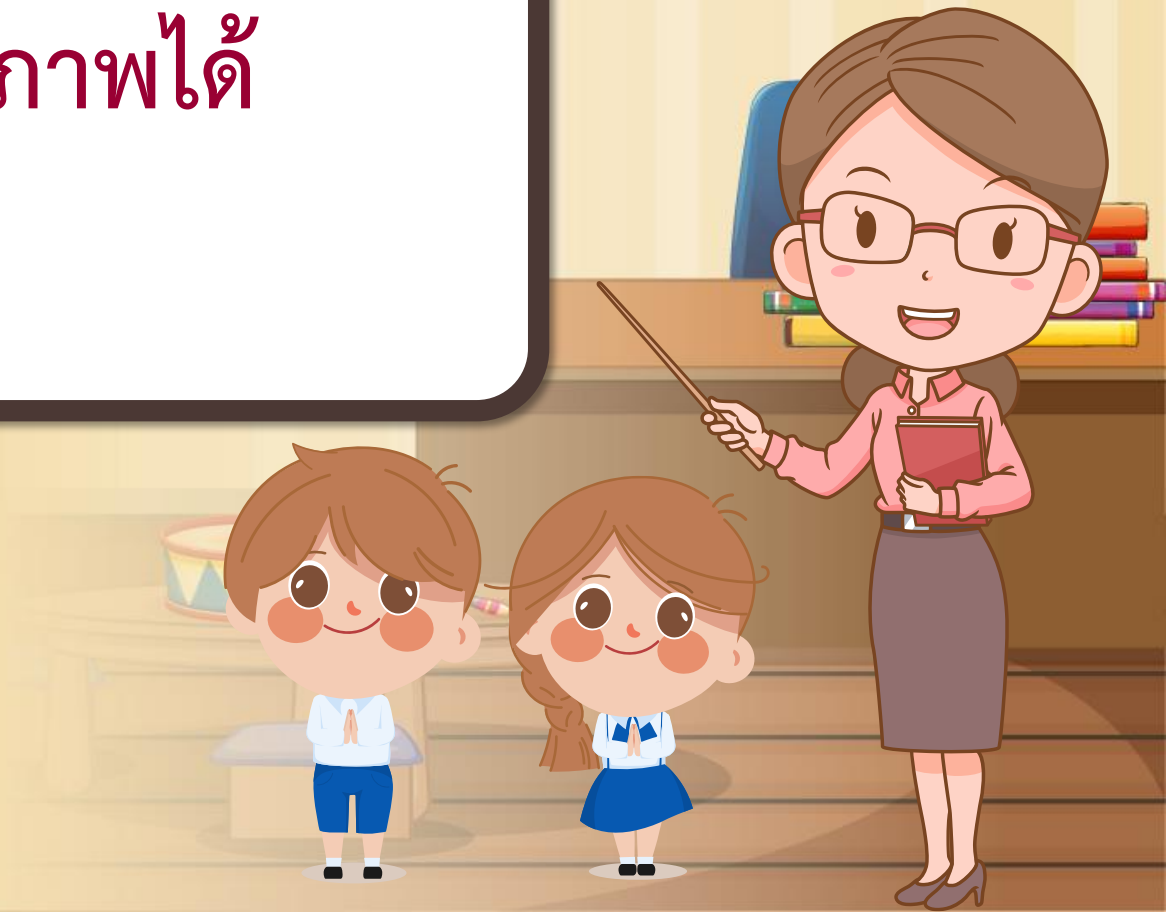

รังสรรค์คำประพันธ์ (๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายหลักการแต่งโคลงสี่สุภาพได้
- แต่งโคลงสี่สุภาพได้

ฉันทลักษณ์ของโคลงสี่สุภาพ

๑ บท มี ๔ บาท

๑ บาท เท่ากับ ๒ วรรค

บังคับจำนวนคำ

บังคับคำตำแหน่งเอก ๗ แห่ง

บังคับคำตำแหน่งโท ๔ แห่ง

เหตุใดจึงเป็นโคลงสี่สุภาพ

โคลงสี่สุภาพบังคับตำแหน่งวรรณยุกต์ คำที่ไม่
บังคับวรรณยุกต์จะเป็นรูปสามัญเสมอ แต่สามารถ
อนุโลมได้

คำที่เป็นรูปสามัญ เรียกว่า คำสุภาพ

คำที่ไม่เป็นรูปสามัญ เรียกว่า คำไม่สุภาพ

โคลงแม่บท

เสียงลือเสียงเล่าอ้าง

อันใด (พืเอย) → ๑

เสียงย่อมยอยศไคร

ทัวหล้า

สองเชิอพืหลบไหล

ลีมตึน (ภาพี) → ๓

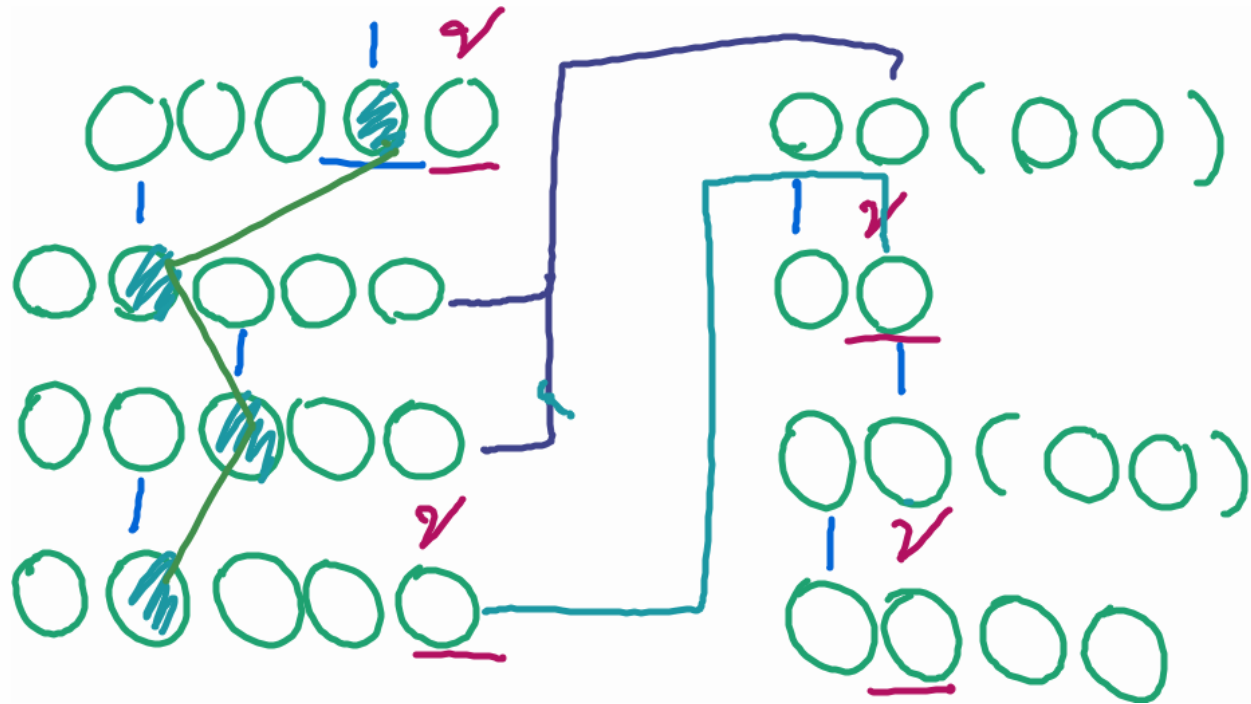
สองพืคิดเองอ้า

อย่าได้ถามเื่อ

(ลิลิตพระลอ)

แผนผังโคลงสี่สุภาพ

แบบฝึกหัดเติมเอก-โท

บานานา¹บ²าบา
บา¹บา²บานานา
นา¹บา²บานานา
บา¹บ²า¹บานานา

นานา (บาเฮย)
บ¹า²น้ำ
บานา ฤาบา
บ¹า²นา¹บานา

การใช้เอกโทษ

คือ การแปลงรูปคำเดิมให้เป็นวรรณยุกต์เอก

เช่น งามหน้า - งามน่า

ผู้หญิง - พู่หญิง

การใช้เอกโทษคำตาย

คือ การอนุโลมให้ใช้คำตายแทน ได้แก่ คำที่สะกดด้วย
มาตราแม่กก กบ กด เช่น

สุข บาบ โบสถ์

การใช้โทโทษ

คือ การบังคับคำที่มีรูปวรรณยุกต์โท

เช่น หนี - หนี

กิจกรรมเรียงร้อยคำโคลง

กติกากำ ให้แต่ละเรียงคำประพันธ์ให้
ถูกต้องตามฉันทลักษณ์
แล้วนำเสนอเป็นทำนองเสนาะ

กิจกรรมเรียงร้อยคำโคลง

รักกันอยู่ขอบฟ้า

เสมออยู่หอแห่งเดียว

ซังกันบ่แลเหลียว

เหมือนขอบฟ้ามาป้อง

เขาเขียว

ร่วมห้อง

ตาต่อ กันนา

ป่าไม้มาบัง

(โคลงโลกนิติ)

กิจกรรมเรียงร้อยคำโคลง

ห้ามเพลิงไว้อย่าให้ มีควัน
ห้ามสุริยแสงจันทร์ ส่องไว้
ห้ามอายุให้ทัน คืบเล่า
ห้ามตั้งนี้ไว้ได้ จึงห้ามนินทา

(โคลงโลกนิติ)

กิจกรรมเรียงร้อยคำโคลง

ก้านบัวบอกกลิ่นต้น

ชลธาร

มารยาทสื่อสันดาน

ชาติเชื้อ

โฉดฉลาดเพราะคำขาน

ควรทราบ

หย่อมหญ้าเหี่ยวแห้งเรือ

บอกร้ายแสบลงดิน

(โคลงโลกนิติ)

กิจกรรมเรียงร้อยคำโคลง

จากมามาตีวล้า
บางยี่เรือราพลา
เรือแพ่งช่วยพานาง
บางบ่รับคำคล้อง

ลำบาง
พี่พร้อม

เมียงม่าน มานา
กล่าวน้ำตาคลอ

(นิราศนรินทร์คำโคลง)

กิจกรรมเรียงร้อยคำโคลง

อุรารานร้าวแยก

ยลสยบ

เอนพระองค์ลงทบ

ท้าวตื่น

เหนือคอคชซอนสบ

สังเวช

วายชีวาत्म์สุดสิ้น

สู่ฟ้าเสวยสวรรค์

(ลิลิตตะเลงพ่าย)

กิจกรรมเรียงร้อยคำโคลง

บุเรงนองนามราชเจ้า
ยกพยุหแสนยา
มอญม่านประมวลมา
ถึงอยุธยาแล้ว

จอมรา มัญเฮย
ยิ่งแก่แล้ว
สามสิบ หมื่นแฮ
หยุดไถ่สิ้นครา

(โคลงภาพพระราชพงศาวดาร)

ธุรกิจ

ธุรกิจ

น. การงานประจำเกี่ยวกับอาชีพค้าขาย

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง รังสรรค์คำประพันธ์ (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานโคลงสี่สุภาพ

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่

www.dltv.ac.th

ติดต่อครูผู้สอน เพจห้องเรียนภาษาไทย ม.๓ DLTV ๙

